

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
проректор з навчальної роботи
С.В. Шарин
«   »

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статистика носіїв заряду у твердих тілах

Освітньо-наукова програма 104 «Фізика та астрономія»

Освітній рівень третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 104 «Фізика та астрономія»

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Робоча програма _____ Статистика носіїв заряду в твердих тілах _____
(назва навчальної дисципліни)
для студентів за спеціальністю 104 Фізика та астрономія
„___” _____, 20__ р. – __ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
_____ Прокопів Володимир Васильович, завідувач кафедри фізики і хімії твердого
тіла, кандидат фіз.-мат наук, професор. _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізики і хімії твердого тіла

Протокол від “___” _____ 2021 р. № ___

Завідувач кафедри фізики і хімії твердого тіла _____ (Прокопів В.В.)

“___” _____ 2021 р.

Схвалено методичною комісією факультету.

Протокол від “___” _____ 2021 р. № _____

“___” _____ 2021 р.

Голова _____ (Яцура М.М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>10 природничі науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
Модулів –1	Спеціальність: <u>104 фізика та астрономія</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		2-й
Загальна кількість годин –90		Семестр
		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>доктор філософії</u>	20 год.
		Практичні
		10 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальні завдання: __ год.
		Вид контролю: <u>екзамен</u>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: $30/60=0,5$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення студентів з основними фізичними властивостями та принципами, що лежать в основі роботи приладів мікроелектроніки.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати про:

- зв'язок концентрації носіїв заряду в дозволених зонах та на локальних рівнях з рівнем Фермі,
- статистику носіїв заряду у власному напівпровіднику, а також у напівпровіднику який містить однозарядні донори або акцептори, вакансії, дислокації, складні дефекти;
- **вміти:**
- розв'язувати:
  - рівняння електронейтральності для власного напівпровідника;
  - рівняння електронейтральності для напівпровідника легованого однозарядними донорами або акцепторами;
  - рівняння електронейтральності для напівпровідника який містить вакансії, дислокації, складні дефекти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Зв'язок концентрації носіїв заряду в дозволених зонах з рівнем Фермі.

Тема 2. Зв'язок концентрації носіїв заряду на локальних рівнях з рівнем Фермі.

Тема 3. Рівняння нейтральності для власного напівпровідника.

Тема 4. Напівпровідник легований однозарядними донорами.

Тема 5. Напівпровідник легований однозарядними акцепторами 1.

Тема 6. Статистика носіїв заряду в напівпровіднику, який містить вакансії і дислокації.

Тема 7. Статистика електронів при утворенні складних дефектів у кристалі.

Тема 8. Вимірювання концентрації носіїв заряду. Ефект Холла.

Тема 9. Електропровідність напівпровідників. Рухливість носіїв заряду.

Тема 10. Електропровідність

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Зв'язок концентрації носіїв заряду в дозволених зонах з рівнем Фермі.	8	2				6
Зв'язок концентрації носіїв заряду на локальних рівнях з рівнем Фермі.	8	2				6
Рівняння нейтральності для власного напівпровідника.	10	2	2			6
Напівпровідник легований однозарядними донорами.	9	2	1			6
Напівпровідник легований однозарядними акцепторами	9	2	1			6
Статистика носіїв заряду в напівпровіднику, який містить вакансії і дислокації.	10	2	2			6
Статистика електронів при утворенні складних дефектів у кристалі.	8	2				6
Вимірювання концентрації носіїв заряду. Ефект Холла.	8	2				6
Електропровідність напівпровідників. Рухливість носіїв заряду.	10	2	2			6
Електропровідність	10	2	2			6
Усього годин	90	20	10			60

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розв'язання рівняння нейтральності для власного напівпровідника.	2
2	Розв'язання рівняння нейтральності для напівпровідника з однозарядними донорами, акцепторами.	2
3	Визначення концентрації носіїв заряду при утворенні у кристалі складних дефектів і дислокацій.	2
4	Рухливість носіїв заряду.	2
5	Електропровідність.	2
	Усього годин	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зв'язок концентрації носіїв заряду в дозволених зонах з рівнем Фермі.	6
2	Зв'язок концентрації носіїв заряду на локальних рівнях з рівнем Фермі.	6
3	Рівняння нейтральності для власного напівпровідника.	6
4	Напівпровідник легований однозарядними донорами.	6
5	Напівпровідник легований однозарядними акцепторами	6
6	Статистика носіїв заряду в напівпровіднику, який містить вакансії і дислокації.	6
7	Статистика електронів при утворенні складних дефектів у кристалі.	6
8	Вимірювання концентрації носіїв заряду. Ефект Холла.	6
9	Електропровідність напівпровідників. Рухливість носіїв заряду.	6
10	Електропровідність	6
	Усього годин	60

7. Методи контролю

1. Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу:

1) тестування з кожної теми курсу;

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Екзамен	Сума	
Змістовий модуль №1													
Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Тест	Практ.		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	50	100

T1, T2 ... T10 – теми лекційних занять.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C	задовільно	
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

- 1) Комп'ютерний клас.
- 2) Програмне забезпечення: навчально-контролюючі програми з кожної теми курсу.

10. Рекомендована література

Базова

1. Прокопів В. В. Фізичні основи мікроелектроніки : навчальний посібник / Володимир Васильович Прокопів. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2010. – 80 с.
2. Фізичні основи електронної техніки: підручник / З.Ю. Готра, І.Є. Лопатинський, Б.А. Лук'янець, З.М. Микитюк, І.В. За ред. Готри З.Ю. Львів: Бескид Біт, 2004. – 880 с.
3. Фізика процесів у напівпровідниках та елементах електроніки : курс лекцій : [навчальний посібник] / [Д. М. Фреїк, В. М. Чобанюк, З. Ю. Готра та ін. ; за заг. ред. Д. М. Фреїка]. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – 263 с

Допоміжна

1. Фистуль В.И. Введение в физику полупроводников: учебное пособие. – 2 изд. – М.: Высш. шк., 1984. – 352 с.
2. Бонч-Бруевич В.Л. Калашников С.Г. Физика полупроводников. – М. : Высшая школа, 1977.
4. Федотов Я.А. Основы физики полупроводниковых приборов. – М.: Советское радио, 1967.

11. Інформаційні ресурси

<http://www.d-learn.pu.if.ua/> <http://www.d-learn.pu.if.ua/> – система дистанційного навчання ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».